د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او
درسي کتابونو د تالیف ریاست

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دوهم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۸۸ هــ . ش.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او

درسي کتابونو د تالیف ریاست

د قرآن کریم زده کړه

او

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دوهم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۸۸ هـ . ش.

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمېټې

لیکونکی:

۱. محمد باقر جعفری

د تدقیق کمېټې:

د پوهنې وزارت علمي غړي:

۲. محمد عزیز بختیاری.
۳. محمد باقر جعفري.
۴. سید عبدالوهاب رحماني
۵. یار محمد باقری
٦. سید محمد حسین فرهنګ
۷. فاروق انصاری

د نورو اورګانو غړي:

۸. سید حسین عالمی بلخی په ولسی جرګه کې د عدلی او قضایی کمیسیون غړی.
۹. نعمت الله غفاری په ولسی جرګه کې د پوهنې او عالی تحصیلاتو د دینی کمیسیون غړی.
۱۰. مولوی عبدالعزیز په ولسی جرګه کې د پوهنې او عالی تحصیلاتو د دینی کمیسیون غړی.
۱۱. قاضی نذیر احمد حنفی په ولسی جرګه کې د تقنین د کمیسیون معاون.
۱۲. سید عبداللطیف سجادی د شیعه علماوو د شورا غړی.
۱۳. مولوي عین النعیم د علماوو د سراسری شورا غړی.

د مطالبو فهرست

د قرآن کریم زده کړه

د قرآن کریم زده کړه ۱-۲٦

اسلامي ښوونه او روزنه

لومړی فصل: عقاید ۲۷-۳۷
دهم فصل: احکام ۳۸-۵۲
دریم فصل: آداب او اخلاق ۵۳-٦۷

بسم الله الرحمن الرحیم

پیغام

د لوی خدای (ج) شکر ادا کوو چې زموږ د مجاهد ملت دکلکې ارادې، بیدریغه قربانیو، د ملګرو ملتونو او د نړۍ د بشردوستو هېوادونو د نیکو هلوځلو په پایله کې په هېواد کې سراسري سوله او مشروع سیاسي نظام ټینګ شو او له جګړې څخه را پیدا شوی څوکلن کړاو یې پای ته ورساوه. د افغانستان اسلامي جمهوریت او په سرکې یې جلالتمآب حامدکرزی د واکمن وګړنیز نظام له پېل څخه ملي سترو مـــوخو ته د رسېدو په هیله د هېواد د بیارغـاونې او پراختیا په ټولو برخوکې د نوو پروګرامونو تګلاره پېل کړې ده. د ښوونې او روزنې په برخه کې او د معارف د نوي کیدو او غوړیدو په لاره کې هڅې، د ملي یووالي، متمدنو، رښتینو او د پیاوړو مسلمانانو په توګه د نوی ځوان نسل د روزنې په برخه کې د دغه جلالتمآب زیات ملاتړ او زړه سواندې لارښوونې چې تر تطبیق لاندې دي د ډېرې درناوي وړ دي.

دپوهنې وزارت دهغو لارښوونو او نوښتونو له جملې څخه چې دافغانستان دپوهنې د بیارغاونې په لاره کې یې ترلاس لاندې لري، د تعلیمي نصاب د پرمختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست ته دنده ورکړې ده چې له یوې خوا د ښوونځیو د لوست دکتابونو دکمښت او نشتوالي ستونزه لرې کړي او له بل پلوه د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت د علمي او فرهنګي پالیسۍ اوموخو په رڼا کې د داسې واحد تعلیمي نصاب په ترتیبولو بوخت شي چې د هېواد اوسنیو او راتلونکو اړتیاوو ته ځواب ووایي.

زموږ نوی تعلیمي نصاب چې د افغانې ټولنې له غوښتنو او نړیوالو معیارونو سره عیار شوی، موخه یې د هېواد د بچیانو اسلامي اوعلمي روزنه اوزده کړه ده چې په نتیجه کې یې دپوهنې د زده کوونکو، ماشومانو، تنکیوځوانانو او ځوانانو په ذهن کې سالم تفکر پیاوړی او هغوی د نوې پوهې له ارزښتونو سره آشنا کوي. زموږ د هېواد ځوانان باید متدین مسلمانان، هیوادپال، بشرپال او د پوهې او کمال پر ګاڼه سمبال انسانان وروزل شي ترڅو د علومو د پرمختیا او معاصر تمدن له پرمختګ سره اشنایي ترلاسه کړي او په ټینګ هوډ سره له هغو نوو او مثبتو بدلونونو څخه چې رامنځته شوي دي ګټه واخلي. دنوي افغانستان او د یوې سوکاله ټولنې د جوړونې په موخه د ساینس او تکنالوژۍ له بدلونونو سربېره باید د انساني علومو له بنسټونو، د بشري حقونو د ساتنې، سولې، هېوادپالنې، ملي یوالي، د استوګنې د سالم چاپیریال د ساتنې اوسوله ییز ګډ ژوند څخه خبر وي. د جهل له تورتم او د مخدره توکو له تولید او قاچاق سره مبارزه د خپلوزده کړوپه سرکې په پام کې ونیسي.

مونږ له رښتینو، زړه سواندو اوتجربه لرونکو ښوونکو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په تطبیق کې د هېواد د بچیانو د زده کړې او روزنې سترمسؤلیت پر غاړه لري او دغه راز د هېواد د پوهنې د برخې له نورو علمي، فرهنګي شخصیتونو او پوهانو څخه هیله لرو چې د خپلو رغنده نظرونو او وړاندیزونو په وړاندې کولو سره زموږ له لیکوالو سره د درسي کتابونو په لیکلو او پیاوړي کولو کې مرستې وکړي. په همدې ډول له تمویلوونکو هېوادونو او درنو سازمانونو (د امریکا د متحده ایالتونو د نړیوالې پراختیا اداره، دانیدا، یونیسف، نړیوال بانک اویونیسکو)څخه چې دکتابونو په تالیف او چاپولوکې یې د پوهنې له وزارت سره مادي اوتخنیکي مرسته کړې ده مننه کوو. له ټولو ګرانو زده کوونکو، درنو ښوونکو او محترمو میندو پلرونو څخه هیله کوو چې د درسي کتابونو په ښه ساتنه کې خپله مرسته ونه سپموي.

فاروق وردک

دافغانستان داسلامي جمهوریت دپوهنې وزیر

د قرآن کريم د زده کړې مضمون

لومړی لوست

د قرآن کريم د تلاوت ادبونه

هدف:

د قرآن کريم له آدابوسره آشنايي.

پوښتنه:

آيا تاسو پوهيږئ، چې د قرآن کريم دتلاوت په وخت کې بايد کوم شيان په پام کې ونيول شي؟

د قرآن کريم تلاوت زيات احکام او آداب لري چې دبېلګې په توګه يــې ځينوته په لاندې ډول اشاره کوو:

۱ـــ له اوداسه پرته بايد قرآن کريم ته لاس ورنه وړو.

۲ـــ د قرآن کريم د لوستلو لپاره بايد پاکې جامې زموږ په ځان وي او اودس وکړو.

۳ـــ د قرآن کريم له تلاوت څخه د مخه اعوذ بالله مــن الــشيطان الــرجيم او وروپسې (بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ) ووايو.

۴ـــ قرآن کريم په پوره ادب او احترام سره تلاوت کړو.

۵ـ هڅه وکړو چې قرآن کریم په سمه توګه زده کړو.

٦ـ کوښښ وکړو چې قرآن په ښه غږ تلاوت کړو.

۷ـ کوښښ وکړوچې د آیاتونو معناګانې هم زده کړو.

۸ـ کله چې د قرآن کریم تلاوت واورو، نو باید غلي شو او غوږ ورته ونیسو.

هڅونه:

زده کوونکي دې د قرآن کریم د تلاوت آداب په غورسره ولولي او بیا دې په خپلو کتابچوکې ولیکي.

ارزونه:

آیا زده کوونکو د قرآن کریم د تلاوت ادبونه زده کړي دي؟

آیا زده کوونکي د قرآن کریم آدا ب په ټولګي کې کاملا مراعات کوي .

دويم لوست:

دري ګوني حرکات

هدف: د دري ګونو حرکاتو تکرار.

پوښتنې :

- آیا تاسو زور، زیر او پیښ پیژنئ ؟

الفباء د زور، زېر او پېښ له حرکتونوسره په هجايي ډول ولولئ:

اَ اِ اُ	بَ بِ بُ	تَ تِ تُ	ثَ ثِ ثُ	جَ جِ جُ
حَ حِ حُ	خَ خِ خُ	دَ دِ دُ	ذَ ذِ ذُ	رَ رِ رُ
زَ زِ زُ	سَ سِ سُ	شَ شِ شُ	صَ صِ صُ	ضَ ضِ ضُ
طَ طِ طُ	ظَ ظِ ظُ	عَ عِ عُ	غَ غِ غُ	فَ فِ فُ
قَ قِ قُ	کَ کِ کُ	لَ لِ لُ	مَ مِ مُ	نَ نِ نُ
وَ وِ وُ	هـَ هـِ هـُ	ءَ ءِ ءُ	يَ يِ يُ	

لاندې کلمې په هجايي ډول ولولئ:

مَعَ	لَکَ	فَعَلَ	فُعِلَ	عَلِمَ	عُلِمَ	نَصَرَ	نُصِرَ	مَنَعَ
مُنِعَ	خَلَقَ	خُلِقَ	جَمَعَ	جُمِعَ	وَجَدَ	وُجِدَ	رَزَقَ	رُزِقَ

هڅونه :

۱ــ ښوونکی دې توري (حروف) له درې ګونوحرکتونو سره ولولي او زده کوونکي دې هغه په پوره پام تکرار کړي .

۲ــ زده کوونکي دې په جدول کې د ننه کلمې په هیجايي ډول ولولي.

ارزونه :

آيا زده کوونکي کولای شي لاندې کلمې په سمه توګه و لولي ؟

حَسَدَ	وَقَبَ	جَاءَ	حَاسِدْ	خَلَقَ	قُلْ	اَعُوْذُ	مَلِکِ	نَعْبُدُ	يَوْمِ

دریم لوست

تنوین ــ ۱

هدف:

د تنوین زده کول

پوښتنې:

- آیا تنوین پیژنئ؟
- آیا کولای شئ تنوین سم ولولئ؟

تنوین په درې ډوله دی:

۱ــ **د زورتنوین**. د دوو زورونو په ډول د تورو په سر لیکل کېږي، لکه :

(ـــًـ) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کیږي چې مخکې ور څخه زور

وي،مثلا:

(اً) د (اَنْ) په شان لوستل کیږي.

۲ــ **د زېرتنوین**، د دوو زېرونو په ډول لیکل کېږي، لکه :

(ـــٍـ) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کیږي چې مخکې ور څخه زېر وي،

مثلا: (اٍ) د(اِنْ) په شان لوستل کېږي .

۳ــ **د پېښ تنوین**. د دوو پېښونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

(ـــٌـ) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ورځخه پېښ وي،

مثلا:

(اٌ) د (اُنْ) په شان لوستل کېږي .

اوس د جدول په داخل کې حروف له تنوین سره ولولئ.

لیکل کیږي	اً	اٍ	اٌ	بً	بٍ	بٌ	تً	تٍ	تٌ
لوستل کیږي	اَ نْ	اِنْ	اُنْ	بَنْ	بِنْ	بُنْ	تَنْ	تِنْ	تُنْ

هڅونه :

۱– زده کوونکي دې حروف له تنوین سره ولولي .

۲– د الفبا حروف د پورتني جدول په څېر و لیکئ او تنوین ورکړئ .

ارزونه :

۳– آیا زده کوونکي کولای شي چې د تنوین درې ګوني ډولونه و پیژني او ویې لولي ؟

ځلورم لوست

تنوین – ۲

هدف

دتنوین یادونه

پوښتني:

آیا کولای شئ الفباء له تنوین سره ولولئ ؟

اوس د الفباء ټول حروف له تنوین سره ولولئ:

اً اٍ اٌ   بً بٍ بٌ   تً تٍ تٌ   ثً ثٍ ثٌ   جً جٍ جٌ   حً حٍ حٌ خً خٍ خٌ
دً دٍ دٌ   ذً ذٍ ذٌ   رً رٍ رٌ   زً زٍ زٌ   سً سٍ سٌ   شً شٍ شٌ صً صٍ صٌ
ضً ضٍ ضٌ   طً طٍ طٌ   ظً ظٍ ظٌ   عً عٍ عٌ   غً غٍ غٌ فً فٍ فٌ
قً قٍ قٌ   کً کٍ کٌ   لً لٍ لٌ   مً مٍ مٌ   نً نٍ نٌ وً وٍ وٌ
هً هٍ هٌ   ءً ءٍ ءٌ   يً يٍ يٌ

هځونه :

زده کوونکي دې الفباء په ډله ییزه توګه ولولي.

ارزونه :

آیا زده کوونکي کولای شي د تنوین ډولونه له ټولو حروفو سره ولولي؟

پنځم لوست

شد

هدف

د شد زده کول

پوښتنې:

آیا شد پیژنئ؟

د شد نښه داده : (ـــــّـــ). که د یو توري په سر شد واقع شي معنی یې داده چې دا حرف تکرار شوی دی. لومړی توری یې ساکن او دویم یې حرکت لري.

لاندې مثالونو ته پام وکړئ:

مَدَّ	مَدْ دَ
إِنَّ	إِنْ نَ
رَبُّ	رَبْ بُ
صَلِّ	صَلْ لِ
ثُمَّ	ثُمْ مَ
كَلاَّ	كَلْ لاَ
شَدَّ	شَدْ دَ
دَلَّ	دَلْ لَ

هځونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

نَزَّلَ	
قَرَّبَ	
عَلَّمَ	
كَذَّبَ	
عَمَّرَ	

ارزونه :

آيا زده کوونکي شد پيژني ؟

آيا زده کوونکي کولای شي شد سم تلفظ کړي ؟

شپږم لوست

اشباعي حرکتونه: الف

هدف :

د(الف) له تلفظ سره اشنا يي.

پوښتنې :

ايا پوهېږئ کله چې الف له يوه زور لرونکي حرف څخه وروسته راشي څه ډول لوستل کيږي؟

دلاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ :

اَ	ءَا		بَ	بَا
تَ	تَا		ثَ	ثَا
جَ	جَا		حَ	حَا
خَ	خَا		دَ	دَا
ذَ	ذَا		رَ	رَا
زَ	زَا		سَ	سَا
شَ	شَا		صَ	صَا
ضَ	ضَا		طَ	طَا
ظَ	ظَا		عَ	عَا
غَ	غَا		فَ	فَا

په قران کريم کې کله الف د حروفو په سر په ډېر وړوکي شکل ليکل کېږي.

لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

بـَعـَثــَـنــٰــكـُـم = بَعَثْنَاكُمْ   وَٰحِـدٍ = وَاحِدٍ

ذَٰلِكَ = ذَالِكَ

هڅونه :

لاندې جدول په مناسبو کلماتو ډک کړئ :

له زور سره توری	له الف سره توری		له زورسره توری	له الف سره توری
ق			ک	
ل			م	
ن			و	
هـــ			ء	
ي			ة	

ارزونه :

آیا زده کوونکي کولای شي حروف له الف سره سم تلفظ کړي ؟

اووم لوست

اشباعي حرکتونه : واو

هدف:

د (واو) له تلفظ سره اشنايي

پوښتنې :

ايا پوهېږئ کله چې (واو) له يو پېښ لرونکي توري څخه وروسته واقع شي، څه ډول تلفظ کېږي؟

د لاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ :

اُ	اُو		بُ	بُو
تُ	تُو		ثُ	ثُو
جُ	جُو		حُ	حُو
خُ	خُو		دُ	دُو
ذُ	ذُو		رُ	رُو
زُ	زُو		سُ	سُو
شُ	شُو		صُ	صُو
ضُ	ضُو		طُ	طُو
ظُ	ظُو		عُ	عُو
فُ	فُو		قُ	قُو

په قران کريم کې ځينې وختونه (واو) په ډېر وړوکي شکل د حرف په سرليکل کېږي. لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

إِنَّـهُۥ = اِنَّهُو   رَحۡمَتُهُۥ = رَحۡمَتُهُو   خَطِيٓـــئَتُهُۥ = خَطِيئَتُهُو

هڅونه :

لاندنی جدول په مناسبو حروفو ډک کړئ :

له پیښ سره توری	له واوسره توری		له پیښ سره توری	له واو سره توری
ق			ک	
ل			م	
ن			و	
هـــ			ء	
ي			ة	

ارزونه :

آیا زده کوونکي کولای شي حروف له (واو) سره سم تلفظ کړي ؟

آتم لوست

اشباعي حرکتونه: يا

هدف:

د(يا) له تلفظ سره آشنايي

پوښتنه:

آيا پوهيږئ کله چې يا له يوه زېر وروسته راشي څنګه تلفظ کېږي؟

لاندې تورو ته پاملرنه وکړئ:

اِ	اِي	بِ	بِي
تِ	تِي	ثِ	ثِي
جِ	جِي	حِ	حِي
خِ	خِي	دِ	دِي
ذِ	ذِي	رِ	رِي
زِ	زِي	سِ	سِي
شِ	شِي	صِ	صِي
ضِ	ضِي	طِ	طِي
ظِ	ظِي	عِ	عِي
غِ	غِي	فِ	فِي

په قرآن کريم کې په ځينو ځايونوکې يا په کوچني ډول په توري پسې ليکل شوې وي، لاندې مثالونو ته پاملرنه وکړئ:

بَعۡدِهِۦ = بَعۡدِهِي بِهِۦٓ = بِهِي رُسُلِهِۦ = رُسُلِهِي مَلَٰٓئِكَتِهِۦ = مَلاَئِكَتِهِي

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

له زېر سره توری	له يا سره توری		له زېر سره توری	له يا سره توری
ف			ق	
ک			ل	
م			ن	
و			هـ	
و			ب	

ارزونه:

آيا زده کوونکي کولای شي توري له يا سره سم تلفظ کړي؟

نهم لوست

ترکيبي حروف

هدف

له ترکيبي تورو سره آشنايي

پوښتنه:

آيا د حروفو مختلف شکلونه پيژنئ؟

تېرکال مو ولوستل، چې حروف کله په لومړي سرکې، کله په منځ کې او کله هم د کلمې پای کې راځي. مختلف شکلونه به يې ووينئ. لاندې جدول ته پاملرنه وکړئ:

يواځې توری	لومړی توری	دمنځ توری	وروستی توری
ا	ا	ـــا	ـا
ب	بـ	ـــبـــ	ـــب
ت	تـ	ـــتـــ	ـــت
ث	ثـ	ـــثـــ	ـــث
ج	جـ	ـــجـــ	ـــج
ح	حـ	ـــحـــ	ـــح
خ	خـ	ـــخـــ	ـــخ

د	د	ـد	ـد
ذ	ذ	ـذ	ـذ
ر	ر	ـر	ـر
ز	ز	ـز	ـز
س	سـ	ـسـ	ـس
ش	شـ	ـشـ	ـش
ص	صـ	ـصـ	ـص
ض	ضـ	ـضـ	ـض
ط	طـ	ـط	ـط
ظ	ظـ	ـظ	ـظ
ع	عـ	ـعـ	ـع
غ	غـ	ـغـ	ـغ
ف	فـ	ـفـ	ـف
ق	قـ	ـقـ	ـق
ک	کـ	ـکـ	ـک
ل	لـ	ـلـ	ـل
م	مـ	ـمـ	ـم
ن	نـ	ـنـ	ـن

و	و	ــو	ــو
ه	ه	ــهـ	ــه
ی	يـ	ــيـ	ــی

که پاملرنه موکړې وي، ځینې حروف د کلمې په پای کې تغییر نه خوري.

هڅونه :

لاندې کلمې ولولئ اوځرګنده کړئ، چې هر توری ترکیبي شکل لري. د ترکیبي تورو شکلونه د کلمو په وړاندې کېږدئ:

مثال: اَلۡحَمۡدُ = ا لــ ــحــ ــمــ ــد

نَعۡبُدُ =

اَهۡدِنَا =

لسم لوست

د اخلاص سورت هجايي لوستل

هدف

د قرآن کريم له هجايي لوستلوسره آشنايي

پوښتني:

- آيا تاسو له هجايي لوستلوسره بلد ياست؟
- آيا تاسوکولای شئ چي د اخلاص سورت په هجايي توګه تلاوت کړئ؟

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلۡ	هُوَ	ٱللَّهُ	أَحَدٌ	ٱللَّهُ	ٱلصَّمَدُ
قُ لۡ	هُ وَ	ٱ ل لَّ ه	أَ حَ دٌ	ٱ ل لَّ ه	ٱ ل صَّ مَ دُ
لَمۡ يَلِدۡ					وَلَمۡ يُولَدۡ
لَ مۡ	يَ لِ دۡ		وَ لَ مۡ		يُ و لَ دۡ
وَلَمۡ	يَكُن	لَّهُۥ	كُفُوًا		أَحَدُۢ
وَ لَ مۡ	يَ كُ ن	لَّ هُۥ	كُ فُ وًا		أَ حَ دُۢ

هڅونه : زده کوونکي دې د اخلاص سورت هجايي ولولي .

يوولسم لوست

د الكوثر سورت هجايي لوستل

هدف

د قران كريم له هجايي تلاوت سره آشنايي

پوښتنې:

آيا تاسوکولای شئ د کوثر سورت هجايي تلاوت وکړئ ؟

آيا تاسو تر اوسه د کوثرسورت هجايي تلاوت کړی دی؟

دکوثرسورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

إِنَّآ أَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

هڅونه:

زده کوونکي دې د کوثرسورت هجايي تلاوت کړي.

ارزونه:

آيا زده کوونکي کولای شي د کوثرسورت په هجا تلاوت کړي؟

<u>**دولسم لوست**</u>

د الفلق د سورت هجايي لوستل

هدف:

د قران کريم له هجايي لوستلو سره آشنايی

پوښتنې:

آيا تاسوکولای شئ د الفلق سورت هجايي تلاوت کړئ؟

آيا د الفلق سورت مو تلاوت کړی دی؟

دالفلق سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا
وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِی الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

هڅونه:

ګرانو زده کوونکو! د الفلق سورت هجايي تلاوت کړئ.

دیارلسم لوست

د الناس سورت هجايي لوستل

هدف:

د قران کريم له هجايي لوستلو سره آشنايي.

پوښتنې:

آيا کولای شئ قران کريم هجايي تلاوت کړئ؟

آيا تاسو د الناس سورت تلاوت کړی دی؟

د الناس سورت هجايي تلاوت کړئ:

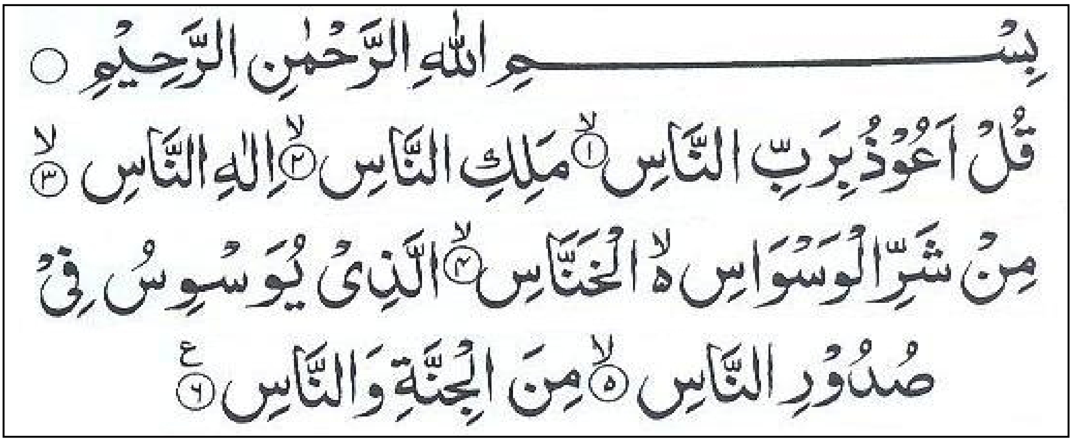
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿۱﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿۲﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿۳﴾
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ ۙ الْخَنَّاسِ ﴿۴﴾ الَّذِىْ يُوَسْوِسُ فِىْ
صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿۵﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿۶﴾

هڅونه:

زده کوونکو! د الناس سورت هجايي تلاوت کړئ.

ځوارلسم لوست

د الاخلاص د سورت تلاوت او حفظ

<u>هدف:</u>

د اخلاص د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

<u>پوښتنې:</u>

آیا تاسو کولای شئ، چې قران کریم رواني تلاوت کړئ؟

آیا د اخلاص سورت مو یاد دی؟

د اخلاص سورت حفظ کړئ اوبیا یې تلاوت کړئ:

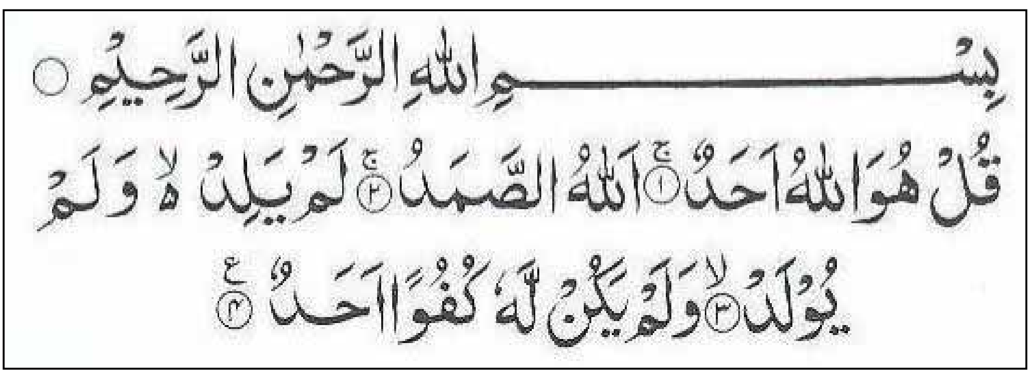
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ ﴿١﴾ اَللهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ ۙ وَلَمْ
يُوْلَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿٤﴾

<u>هڅونه:</u>

د اخلاص سورت رواني تلاوت کړئ.

د اخلاص سورت حفظ کړئ.

پنځلسم لوست

د الحمد د سورت تلاوت او حفظ

هدف

د الحمد د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې :

آیاتاسو کولای شئ د حمد سورت تلاوت کړئ؟

آیا د الحمد سورت موحفظ کړی دی؟

د حمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره یې تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

﴿٥﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

هڅونه:

دحمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره یې تلاوت کړئ.

شپاړسم لوست

د النصر د سورت تلاوت او حفظ

هدف

د النصر د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتني:

آيا د النصر سورت رواني لوستلی شئ؟

آيا د النصر سورت مو حفظ کړی دی؟

د النصر سورت په رواني سره تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِذَا جَآءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُوْنَ فِيْ دِيْنِ

اللّٰهِ اَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ؕ اِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

هڅونه:

د النصر سورت په رواني ولولئ.

اوولسم لوست

د الکافرون د سورت رواني تلاوت

هدف:

د الکافرون د سورت د رواني تلاوت زده کړه

پوښتني:

آيا د الکافرون سورت رواني تلاوت کولای شئ؟

د الکافرون سورت رواني تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
قُلْ يٰاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ۝١ لَآ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝٢
وَلَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ۝٣ وَلَآ اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ ۝٤ وَ
لَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ۝٥ لَكُمْ دِيْنُكُمْ وَلِيَ دِيْنِ ۝٦

هڅونه:

هر زده کوونکی دې د الکافرون سورت په رواني تلاوت کړي.

لومړی فصل: عقاید

لومړی لوست:

د دین اصول

هدف

ددین له اصولو او مذهب سره اشنا کیدل.

پوښتنې

- ایا د دین اصول پیژنئ؟

زموږ د دین او مذهب اصول پنځه دي:

۱. توحید: یعنې د الله ﷻ په یووالي ایمان لرل.

۲. عدل: یعنې الله ﷻ عادل ذات دی او ظالم نه دی.

۳. نبوت: یعنې په دې خبره ایمان او باور لرل چې الله ﷻ ډیر پیغمبران د خلکو د لارښوونې او هدایت لپاره رالیږلي دي.

۴. امامت: یعنې دا چې دولس امامان له پیغمبر (صلی الله علیه و آله وسلم) څخه وروسته د امت د هدایت دنده په غاړه لري.

۵. معاد: یعنې دا چې ټول انسانان وروسته له مرګ څخه بېرته را ژوندي کیږي او د دوی عملونه او کړه وړه ټول د قیامت په ورځ حسابیږي.

هڅوني

۱. زده کوونکي دې خپلو منځو کې د دین په اصولو یو له بل سره وغږیږي؟

۲. زده کوونکي د دین اصول باید په یادو سره زده کړي.

ارزونه

آیا د اسلام پنځه بناوې مو پیژندلې دي؟

دويم لوست:

کلمه طيبه

هدف

له کلمې طيبې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ايا پوهيږی کلمه طيبه څه شی ده؟
- ايا کولای شی کلمه طيبه ووایاست؟

هر انسان د کلمې طيبې ((لا اله الا الله محمد رسول الله)) په ويلو سره مسلمان کيږي د کلمې طيبې معنا داسې ده: ((هيڅوک غير له يوه الله تعالی څخه د عبادت لايق نه دی او محمد (ص) د الله تعالی را ليږل شوی پيغمبر اورسول دی.

هڅونې

١. زده کوونکي دې کلمه طيبه په ډليېزه توګه سره په اوچت آواز ووايي؟

٢. د کلمې طيبې د معنی په باره کې په خپل منځ کې خبرې وکړئ؟

ارزونه

- آيا زده کوونکو کلمه طيبه په يادو زده کړې ده؟
- آيا هغوی د کلمې طيبې په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دریم لوست:

توحید

هدف

د دین له اصولو او په خاصه توگه له توحید سره اشنائي.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې د دین اصول څو دي؟
- ایا د توحید معنا پیژنئ؟

توحید: یعنې یوازې یو الله تعالی وجود لري چې ټول مخلوقات یې پیدا کړي دي، موږ چې کله کلمه طیبه وایو د الله تعالی په یووالي اعتراف کوو. الله (ج) عالم او قدرتمند دی. الله (ج) زموږ سره په کارونو کې کومک کوي، الله (ج) ډیر مهربانه دی او خپل بندګان ورته ګران دی، موږ ته الله (ج) تر هر څه ګران دی او عبادت یې کوو.

هڅونې

زده کوونکي دې په درې نفري ډلو وویشل شي او د درس د محتوی په باره کې د یو له بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

- له تاسې څخه کوم یوه د توحید معنی زده کړې ده.

څلورم لوست:

الهي عدل

هدف

د مذهب له اصولو او په خاصه توګه د الله (ج) د عدالت له معنی سره اشنايي.

پوښتنې

- **څوک د عدالت معنی پوهيږي؟**
- **الله (ج) له خپلو بندګانو سره څرنګه چلن کوي؟**

الهي عدل يعنې الله (ج) عادل دی او له هيچا سره ظلم نه کوي.

الله (ج) عدل کوونکي انسانان خوښوي. الله (ج) هغه خلک چې ښه کارونه سرته رسوي جنت ته بيايي خو هغه خلک چې ظلم کوي او خلکو ته ضرر رسوي دوزخ ته بيايي.

هڅوني

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې الهي عدل په باره کې څه وليکي.

ارزونه

- څوک کولی شي د الله (ج) د عدالت مفهوم واضح کړي.

پنځم لوست:

نبوت

هدف

اشنايي له نبوت يا دوهم اصل سره.

پوښتني

- **د دين له اصولو څخه دوهم اصل کوم دي؟**
- **څوک د نبوت په معنا پوهيږي؟**

لوی خدای د انسانانو د لارښوونې لپاره ډیر پیغمبران را لیږلی دی. الهي پیغمبران د ژوند سمې لارې انسان ته ښايي. پیغمبران ریښتني او زړه سوانده شخصیت لرونکی دی.

موږ د الله تعالی له لوري په راغلی ټولو پیغمبرانو ایمان لرو.

حضرت محمد (ص) تر ټولو وروستی پیغمبر دی له ده وروسته بل پیغمبر نه راځي موږ مسلمانانو ته خپل پیغمبر ډیر ګران دی او د سنتو پیروي یي کوو.

هڅوني

۱. زده کوونکي دې په څو ډلو وويشل شي او هره ډله دې د درس په موضوع خبرې وکړي.

ارزونه

محترم ښوونکيه! آيا زده کوونکي د نبوت په معنی پوه شوي دي؟

شپږم لوست:

د رحمت نبی

هدف

د پیغمبر صلی الله علیه و اله وسلم **سره اشنا کېدل.**

پوښتنې

- **ایا پوهیږئ چې ز مونږ پیغمبر (ص) په کوم ځای کې دنیاته راغلی؟**
- **ز مونږ د پیغمبر (ص) کردار او رویه د کوچنیانو سره څنګه وه؟**

زموږ د پیغمبر (ص) نوم محمد (ص) دی. او د پلار نوم یې عبدالله او د مور نوم یې بي بي آمنه ده. حضرت محمد (ص) په مکې معظمې کې زیږیدلی دی. زموږ پیغمبر حضرت محمد (ص) د ماشومانو سره ډیره مینه درلودله او تل یې پر هغوی مهرباني کوله. رسول الله (ص) علم ته زیاته پاملرنه کوله. لاندې قصه په غور سره واورئ. یوه ورځ رسول الله (ص) مسجد ته ننوت ویې لیدل چې یو ټولګی عبادت کوي او بل ټولګی د علم په زده کړې بوخت دی. نو ویې فرمایل: چې (دواړه ډلې د خیر کار کوي ولې زه د ښوونکی په حیث لیږلی شوی یم) هماغه وه چې د علم د زده کوونکو ټولګی ته ورغی او ورسره کښیناست. پیغمبر (ص) په خپله دغه کړنه باندې زموږ پام دې ته راګرځوي چې د علم زده کړه خورا اهمیت لري.

۱. خپل پیغمبر(ص) معرفي کړی؟

۲. د پیغمبر(ص) د اخلاقو په هکله سره خبرې وکړئ؟

۳. د مسجد له امام یا خپل مور او پلار څخه د رسول الله (ص) د ماشوم توب په باره کې پوښتنې وکړئ، ویې لیکئ او بیا خپلو ټولګي والو ته و وایئ.

۴. تاسو له دې قصې څخه څه پند واخیست.

ارزونه:

۱. آیا تاسو د خپل پیغمبر له نوم او د هغه د مور او پلار له نوم سره آشنا یئ.

۲. تاسو له دې قصې څخه برداشت وکړ.

اووم لوست:

امامت

هدف

د مذهب له اصوله او په ځانګړي ډول له امامت سره اشنايي.

پوښتنې

- څوک کولای شي د امامانو نومونه ووايي؟
- امامان څه دندې لري؟

موږ عقيده لرو چې د اسلام له پيغمبر صلی الله علیه و آله وسلم څخه وروسته دولس امامان شته دي چې دنده لري د اسلام د مبين دين ارشادات خلکو ته بيان کړي، امامان دولس تنه دي چې لومړی يې امام علي(ع) او آخرينی يې امام مهدي صاحب الزمان دی. دوولس امامان د پيغمبر صلی الله علیه و آله وسلم له اهل بيت څخه دي. چې نومونه يې په لاندې ډول دي:

۱- امام علی (ع)

۲- امام حسن(ع)

۳- امام حسين (ع)

۴- امام زين العابدين(ع)

۵- امام محمد باقر(ع)

۶- امام جعفر صادق(ع)

۷- امام موسی کاظم(ع)

۸- امام رضا(ع)

۹- امام محمدتقي(ع)

۱۰- امام علي النقي(ع)

۱۱- امام حسن عسکري(ع)

۱۲- امام مهدي(ع)

هڅوني

زده کوونکي دې په څلورو ګروپونو وويشل شي او يو له بل څخه دې د امامانو نومونه و پوښتي.

ارزونه

آيا زده کوونکو د امامانو نومونه زده کړي دي؟

اتم لوست:

معاد

(د مرګ نه روسته بیا ژوندي کېدل)

هدف

د اصول دین خصوصاً د معاد د معنی سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا د معاد معنی پیژنی؟
- ایا پوهیږئ چې په هغه بله دنیا کې د نیک عمله خلکو سره څنګه چلند او معامله کیږي؟

یوه ورځ د پسرلي په ورځوکې زده کونکو د خپل ټولګي د کړکیو څخه د باندې یوه ښکلې منظره کتله او د هغې ښکلې منظرې سیل یې کاوه دوی د ځمکې د زرغونیدو او بوټو او ګیاه په شنه کیدو یو د بل سره خبرې کولې. چې دغه، ګیاه، بوټي، او نور شنه شوی شیان چې ګورو ټول د پسرلی د فصل څخه مخکې په ژمي کې تللي او وچ سوی وو اوس بیرته ټول ژوندي او شنه د خاورې څخه را وتلی دی! پدی وخت کې ښوونکی ټولګی ته داخل شو سلام یې و اچاوه او د ټولو زده کونکو د حال پوښتنه یې وکړه بیایې وویل: ګرانو زده کونکو! څه شي په باره کې موخبرې کویې:

حامد وویل: مورږ د ګیاه او بوټو د شنه کیدو او د ځمکی د زرغونید و په هکله خبرې کولې.

ښوونکي وویل: ډیره ښه موضوع ده! تاسو ګورئ چې دغه ګیاه د منی او ژمی د فصلونو څخه وروسته بیرته شنه او ژوندی شوه. خدای ج لکه څنګه چې دغه ګیاه او بوټي پس له مرګ او وچیدو څخه بیرته شنه او ژوندي کړل! په آخرت کې هم الله تعالی ټول خلک را ژوندي کوي او هغو خلکو ته چې په دې دنیا کې یې ښه نیک

عملونه کړي وي اجر او ثواب ورکوي او جنت ورته په برخه کوي او هغه کسان چې په دې دنیا کې یې بد عملونه او بد کارونه کړي وي هغوی ته جزاء او عذاب ورکوي.

حامد وویل: معلم صاحب دغه موضوع ډیره لویه شوه موږ غوښتل چې نن ورځ موږ ته د اسلام دریم اصل بیان کړې.

ښوونکي په خندا سره وویل: دغه موضوعات ز موږ د نن ورځې درس نه و ز موږ د نن ورځې درس (معاد) و چې همدغه د اسلام دریم اصل دی. معاد پدې معنی دی چې موږ ټول پس د مرګ څخه بیرته را ژوندي کیږو او خدای ج به یوه ورځ ټول مخلوق را جمع کوي نیک عمله خلکوته به اجر او ثواب ورکوي او بد کاره او بد عمله خلکو ته به جزاء او عذاب ورکوي.

۱. زده کونکي دې بیان کړي چې د پسرلی په فصل کې د ګیاوو شنه کیدل د انسانانو د ژوندي کیدو سره د قیامت په ورځ څه مشابهت لري؟

- آیا زده کونکي د معاد په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دوم فصل: احکام

نهم لوست:

د دین فروعات

هدف

د دین د فروعو سره اشنا کیدل.

پوښتنې

- ایا د دین فروع پیژنئ؟
- ایا د دین د فروعو معنی پیژنئ؟

د دین فروع د اسلام هغو دستورونو او کړو ته ویل کیږي چې مسلمان مکلف دی چې په هغه باندې عمل وکړي. الله ﷻ ښه کارونه په مسلمانانو واجب ګرځولي دي چې مسلمانان همیشه ښه کارونه وکړي، او د بدو کارونو څخه ځان وژغوري. د اسلام مهم او ضرور فروعات په دې درس کې لولو:

۱. لمونځ: په شپه او ورځ کې پنځه لمونځونه واجب (فرض) دی.

۲. روژه: د رمضان په مبارکه میاشت کې روژه نیول.

۳. زکات: د خپل مال څخه یوه اندازه مال فقیرانو او محتاجو خلکوته ورکول.

۴. خمس: نیکانو او ساداتو فقیرانو ته د یوې اندازې او مقدار مال ورکول.

۵. حج: څوک چې توان لري باید یو ځل حج ته ولاړ شي.

۶. جهاد: د خپل دین او وطن څخه دفاع کول.

۷. امر په معروف: خلکو ته په نیکو کارونو سره امر کول.

۸. نهي له منکر څخه: د خلکو منع کول له بدو کارونو څخه.

۹. تولی: دوستی کول د الله ﷻ او د ده د رسول د دوستانو سره.

۱۰. تبری: د الله ﷻ او د ده د رسول د دشمنانو سره دشمني کول.

۱. د دین فروعات په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

۲. د دین فروعات په یادو سره یاد کړئ.

لسم لوست:

اودس یا د لمانځه لپاره پاکوالی

هدف

د اوداسه کولو د طریقې پیژندنه.

پوښتنې

- پوهیږئ چې مخکې د لمانځه نه څه وکړو؟
- څوک کولای شئ چې په عملي توګه او دس وکړي؟

حکمت یو ډیر هوښیار هلک دی هغه په دریم ټولګي کې درس وايي حکمت د خپلې وړې خور فوزیې سره مرسته کوي چې خپل درسونه یاد کړي یوه ورځ حکمت د ماسپښین په وخت د لمانځه لپاره اودس کاوه فوزیه چې د خپل کور په انګړ کې لوبې کولې راغله او پوښتنه یې وکړه چې څنګه اودس وکړم؟ حکمت ورته وویل: د اوداسه لپاره لاندې کارونه کوو:

١. نیت کوو چې اودس کوم لپاره د عبادت د خدای (ج)

٢. خپل مخ مینځو د سر د ویښتانو د بیخ څخه تر آخر د زنې پورې د پاس نه کښته طرف ته.

۳. ښي لاس د څنګلې څخه ترګوتو پورې مينځو د پاس نه کښته طرف ته.

۴. چپ لاس هم د ښي لاس په ډول مينځو.

۵. په سر مسحه کوو غير د دی چی لاس د دويم ځل لپاره په اوبو لوند کړو د پاس نه کښته طرف ته.

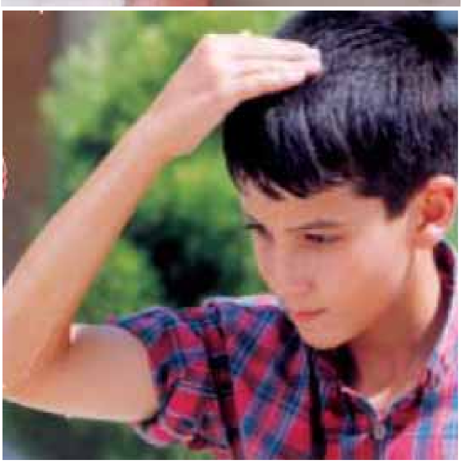

۶. د ښي پښې مسحه په ښي لاس کوو د ګوتو نه تر بندکي پورې.

۷. د چپې پښې مسحه په چپ لاس کوو د ګوتو نه تر بندکی پورې، حکمت په هغه ترتيب سره چې ووېل: اودس وکړ ترڅو يې خور زده کړي.

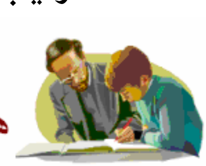

هڅوني

زده کونکی دې په نوبت سره اودس وکړي او ښوونکی دې ورته متوجه شي.

ارزونه

آيا زده کونکو د دې درس څخه وروسته اودس ياد کړی دی؟

یوولسم لوست:

لمونځ

هدف

د لمانځه پیژندنه.

پوښتنې

- ایا تاسو لمونځ کوی؟
- لمونځ د چا لپاره کوو؟

مورږ ټول د الله تعالی شکر کوو چی مسلمانان یو هر مسلمان په شپه ورځ کی پنځه لمونځونه کوي لمونځ د لوی رب تعالی عبادت دی مورږ چې کله په لمانځه دریږو د خپل رب سره خبرې کوو او د هغه سره تعهد او وعده کوو چې یواځې د ده عبادت کوو او پرته د ده څخه د بل هیڅ شي عبادت نکوو له همدې کبله څوک چې لمونځ کوي هغه د ګناهونو څخه ځان ساتي او هیڅ بدکار نکوي. مورږ ډیر خوشحال یو چې ښوونځي ته راځو او لمونځ یادوو مورږ په دویم ټولګي کې لمونځ یادوو او هر کله چې لمونځ یاد کړو بیا هغه خپل پلار او مورته وایو. پنځه لمونځونه په دې وختونوکې اداکیږي:

سهار، ماسپښین، مازدیګر، ماښام، ماخوستن.

د لمونځو د رکعاتو شمیر له خپل مور او پلار نه زده کړئ او په ټولګي کې پرې خبرې وکړئ.

دولسم لوست:

د فاتحی سورت

هدف

د فاتحی د سورت لوستل او په یادو زده کول.

پوښتنې

- ایا د فاتحې سورت سره اشنا یاست؟
- ایا کولای شی چی د فاتحې سورت وواياست؟

مورږ مسلمانان په یوه شپه او ورځ کې پنځه لمونځو نه کوو او په هره لمانځه کی کم ترکمه دوه ځله د فاتحی سورت لولو. د حمد د (فاتحه) د سورت لوستل مو په لومړي ټولګي کې زده کړي دي او په دې درس کې به د حمد سورت په یادو زده کړو.

۱. محترم ښوونکی دې زده کونکو ته د حمد د سورت آیتونه داسې قرائت کړي چې زده کونکي وکړای شي هغه په یادو ووایي.

۲. زده کونکي دې په پنځه نفري ګروپو نو وویشل شي او په خپل وار سره دې د حمد سورت په یا دو ووایي او نور ټول دې ورته په غور سره غوږ و نیسي او یو د بل غلطي دې اصلاح کړي.

محترم ښوونکی دې له زده کونکو څخه وغواړی چی د حمد سورة په یادو ووایي.

نور ټول زده کونکي باید د حمد سورة په ښه طریقه یاد او حفظ کړي څو وکولای شي چې لمونځ وکړی.

دیارلسم لوست:

د اخلاص سورت

هدف

د اخلاص د سورت لوستل او په یادو زده کول.

پوښتنې

- **ایا کولای شئ چې د اخلاص سورت ولولی؟**
- **ایا د اخلاص سورت مو یاد کړی ده؟**

د لمانځه په اول او دویم رکعت کې د فاتحې د سورت د لوستلو څخه وروسته. د اخلاص سورت یا یو بل وړوکی سورت لولو. په دې درس کې به ټول یو د بل سره د اخلاص سورت لولو او په یادو به یې زده کوو.

هڅوني

۱. زده کونکي دې په څلور نفري ډلو وویشل شي او په خپل منځ کې دې په نوبت سره د اخلاص سورت ولولي.

۲. زده کونکي دې په دوه کسیز ډول د اخلاص سورت یو بل ته ووایي.

څوارلسم لوست:

تشهد

هدف

د تشهد لوستل او په یادو زده کول.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې تشهد څه ته وایي؟
- تشهد په کوم وخت کې ویل کیږی؟

د هر لمانځه د دویم رکعت د دویمې سجدې څخه وروسته تشهد لولو په تشهد سره د خدای(ج) په یو والي او د پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم په رسالت او پیغمبری شهادت او ګواهي ورکوو او په محمد (ص) او د ده په پاکه کورنۍ درود او دعا وایو! ((اللهم صل علی محمد و ال محمد)) او که چیرته د لمانځه په آخر رکعت کې یوو نو د سلام په ویلو به لمونځ تمام کړوو. د سلام لپاره وایو ((السلام علیک ایها النبی و رحمة الله و برکاته، السلام علینا و علی عباد الله الصالحین، السلام علیکم و رحمة الله و برکاته))

هڅوني

۱. زده کونکي دې د تشهد او سلام ذکر په ډېر دقت سره ولولي.
۲. زده کونکي دې په دوه کسیزه ډول سره د تشهد او سلام ذکر خپلو منځو کې ولولي.

ارزونه

آیا کولای شئ چې د تشهد ذکر د یادو څخه ووایي؟

پنځه لسم لوست:

قنوت

هدف

د دعای قنوت درست او صحیح لوستل او یادول.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې قنوت څه شی دی؟
- ایا دعای قنوت موزده دې؟

دعای قنوت د هر واجب لمانځه په دویم رکعت کې رکوع ته له تللو څخه مخکې واجب دی. او هم کولای شو چې په قنوت کی هره دعا ولولو. لاندی دعا په قرآن کریم کې راغلی او د قنوت لپاره ډیره مناسبه او غوره ده.

رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ حَسَنَةٗ وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ.

هڅوني

۱. زده کونکي دې په دوه کسیزه ډول په خپل منځ کې دعای قنوت ووایي.
۲. زده کونکي دې په اوچت آواز سره په خپل ټولګي کې دعای قنوت ووایي.

ارزونه

آیا کولای شئ چې دعای قنوت د یادو څخه ووایي؟

شپاړسم لوست:

د رکوع او سجدې ذکر

هدف

د رکوع او سجدې د ذکر لوستل او په یادو زده کول.

پوښتنې

- ایا د رکوع او سجدې ذکر مو یاد دی؟

د لمانځه د ارکانو څخه یوه هم رکوع ده. په رکوع کې لمونځ کونکی په دومره اندازه کښته کیږي چې لاسونه یې په زنګنونو ولګیږي په رکوع کې درې ځلې ((سبحان الله)) یا یو ځل ((سبحان ربی العظیم و بحمده)) ویل کیږي، د لمانځه د ارکانو څخه یوبل رکن په هر رکعت کې دوه سجدې دي په سجدې کې سر په ځمکه یا مهر لګوو او درې ځله ((سبحان الله)) او یا یو ځل ((سبحان ربی الاعلی و بحمده)) وایو.

هڅونې

۱. زده کوونکي دې په دوه کسیزه ډول سره خپلو منځو کې د رکوع او سجدې ذکر په یادو ولولي.

۲. زده کونکي دې یو، یوکس په نوبت سره د رکوع او سجدې ذکر په ټولګي کې په اوچت آواز سره ووایي.

ارزونه

آیا د رکوع او سجدې ذکر په یادو ویلای شئ؟

اوو لسم لوست:

د لمانځه څخه وروسته دعا کول

هدف

د لمانځه وروسته د دعا لوستل او يادول.

پوښتنې

- ايا د لمانځه څخه وروسته دعا لولئ؟
- د لمانځه څخه وروسته کومه دعا لولئ؟

انسان هر وخت د سختۍ او مشکل سره مخامخ کيږي او زړه يې غواړي چې خپل مشکل الله تعالی ته وړاندې کړي او د هغه څخه وغواړي چې د ده مشکل او سختۍ حل کړي. الله ﷻ په قرآن کريم کې فرمايلي چې تاسو زما څخه دعا وغواړئ زه ستاسو دعا قبلوم. انسان چې کله دعا کوي د خپل رب (الله تعالی) سره خبرې کوي او د هغه څخه مرسته او کمک غواړي.

نو له همدې کبله دعا کول انسان الله تعالی ته نږدې کوي او د بلې خوا د انسان مشکل هم حل کوي. انسان هر وخت کولی شي چې الله ﷻ ته دعا وکړي او د هغه څخه مرسته او کمک وغواړي، ولې په ځينې وختو کې دعا ښه قبليږي چې يو د دغو وختو څخه وروسته د لمانځه څخه دعا کول دي. موږ کولی شو چې وروسته د لمانځه څخه د هر نيک او ښه کار دعا د الله تعالی څخه وغواړوو مګر ښه او بهترينه دوعا د

پیغمبر ﷺ او د معصومو امامانو دعا ده. په دې لوست کې د حضرت زهرا سلام الله علیها تسبیحات چې پیغمبر علیه السلام خپلې لور ته ورښوولي دي ذکر کوو.

د حضرت زهرا د تسبیحاتو لوستل ډېر زیات ثواب او اجر لري خصوصاً وروسته د لمانځه څخه. د حضرت زهرا په تسبیحاتو کې **۳۴** ځله الله اکبر وایوو **۳۳** ځله الحمدلله وایوو او **۳۳** ځله سبحان الله وایو.

هڅونې

۱. د لوست مطلب په پنځو کرښو کې خلاصه کړئ.
۲. د حضرت زهرا تسبیحات یاد کړئ.

ارزونه

◈ آیا زده کوونکي کولی شي چې د حضرت زهرا تسبیحات ولولي؟

ځنګه لمونځ وکړو؟

هدف

د لمانځه د ادا کولو د طریقې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ولې لمونځ ادا کوو؟
- څرنګه لمونځ وکړو؟

لمونځ د خدای ج عبادت دی. هر مسلمان د الله تعالی په امر سره په شپه او ورځ کې پنځه وخته لمونځ ادا کوي. لمونځ ز موږ د بندګۍ نښه ده موږ په لمانځه کې د الله تعالی د زیاتو نعمتونو چې موږ ته یې راکړیدي شکر ادا کوو او د هغه عبادت کوو.

څرنګه لمونځ ادا کړو؟

په تیرو درسونو کې مو د لمانځه اجزاء یاد کړل او په دې درس کې دوه رکعته لمونځ په مکمله توګه یادوو.

- هیرنکړئ چې د لمانځه د ادا کولو لپاره باید اودس ولرو او وروسته بیا لاندې کارونه په ترتیب سره وکړو.
- د قبلې په لور ودریږو.
- نیت کوو یعنې قصد کوو په زړه کې د مثال په توګه په زړه کې وایو: د سهار دوه رکعته لمونځ کوم خاص الله تعالی لپاره بیا «الله اکبر» وایو.
- د حمد سورت آخره پورې لولو.
- د اخلاص سورة «قل هو الله احد» یا کوم بل سورت مکمل لولو.
- رکوع ته ځو او په رکوع کې د ملاتیر په داسې اندازه کښته کوو چې لاسونه زنګنو ته ښه سم ورسیږي او پدې حالت کې وایو «سبحان ربي العظیم و بحمده».
- وروسته د رکوع څخه نیغ دریږو او وایو «سمع الله لمن حمده».

- وروسته بیا سجدې ته ځو د سجدې لپاره سر پر مهر باندی ږدو او وایو «سبحان ربی الاعلی و بحمده».
- له دې وروسته کښینو او سجدې ته ځو د دویم ځل لپاره د اول ځل په شان.
- لدی وروسته کښینو او بیا پورته کیږو او د اول رکعت په شان حمد او سورة وایو. د سورت د ویلو څخه وروسته دعای قنوت لولو یعنی د دواړو لاسونو ورغوي اوچتوو او دعا کوو د مثال په توګه دا قرآنی دعا لولو «ربنا آتنا فی الدینا حسنة وفی الآخرة حسنة و قنا عذاب النار» هره دعا کولای شو چې قنوت کې یې ووایو.
- وروسته بیا په ترتیب سره لکه چې وویل شو رکوع ته ځو او بیا سجده کوو.
- وروسته د دویمې سجدې څخه کښینو او تشهد وایو په تشهد کې داسې وایو «اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمداً عبده ورسوله، اللهم صل علی محمد و آل محمد»
- بیا سلام ګرځوو السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته، السلام علینا و علی عباد الله الصالحین، السلام علیکم ورحمة الله و برکاته.

هڅوني

۱. زده کونکي دې دوه رکعتي لمونځ ادا کړي.

ارزونه

د ښو زده کونکو څخه باید وغوښتل شي چې دوه رکعتی لمونځ په کامله توګه ادا کړي؟

نولسم لوست:

پليتي ((نجاست)) او پا کوالی

هدف

د نجاست او پاکوالی سره د زده کونکو اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې نجاست څه شی دی؟
- که چیرته څه شی نجس شي څنګه کولای شئ چی هغه پاک شي؟

بعضی شیان نجس او ناپاکه دي لکه وینې، متیازې، د انسان بولې او د نا پاکه شیانو خوړل حرام دی. همدارنګه د لمونځ کونکي بدن، کالي، د سجدې ځای باید پاک وي او په نجاست ککړنه وي. هر وخت چې لاس، کالي، لوښي، فرش، او داسی نور په نجاست ککړ شي باید پاک یې کړو، نجاست په مینځلو سره پاکیږي هر کله چی خپله نجاست لکه متیازې بولې د بدن (ځان) او کالیو څخه لیرې شي لدې وروسته باید دری ځله وربا ندی اوبه تیرې شي. پس او به د پاکولو سبب او ذریعه ده او هر شی چې ناپاکه او نجس شي په اوبو سره پاکیږي. هر کله چی د لمونځ کونکي ځان یا کالي (جامې) په وینو، متیازو او د انسان په بولو ککړې شی باید په اوبو سره و مینځل شی.

هڅونې

۱. د انسان بدن (ځان) کالي (جامې) په څه شي سره نجس کيږی؟

۲. څرنګه د انسان بدن او کالي د نجاست څخه پاکيږي؟

ارزونه

ايا انسان کولای شي چې د هغو کاليو سره چې په وينه ککړ وي لمونځ وکړی

دریم فصل: آداب او اخلاق

شلم لوست:

د مور او پلار حقونه

هدف

د مور او پلار د حقونو او احترام لرلو د ضرورت پیژندل.

پوښتنې

- ولې د مور او پلار احترام کوو؟
- تاسو څنګه د مور او پلار احترام کوئ؟

حضرت موسی علیه السلام د الله تعالی د لویو پیغمبرانو د جملې څخه وو. هغه یوه ورځ د خدای (ج) څخه وغوښتل چې د هغه اندیوال او ملګری په جنت کې ورته وښيي ده ته الله تعالی وحې وکړه چې د ښار په فلانی منطقه کې یو قصاب ژوند کوی چې هغه به ستا سره په جنت کې وي. موسی (ع) وغوښتل چې پوه شي چې هغه څه کردار کړیدی چې د خدای (ج) سره داسې لوی منزلت لري. ولاړ او هغه قصاب کوریې پیدا کړ او هغه ته یې وویل میلمه غواړې! قصاب وویل میلمه د خدای (ج) دوست دی حضرت موسی (ع) یو دوه ورځې دهغه په کور کې و تر څو وګوري چې هغه کوم ښه کار کوي هغه ولیده چې قصاب څو ځله کوټې ته ننوځي او څه وخت هلته تیروي او بیا راوځي د قصاب څخه یې پوښتنه وکړه چه هغه په کوټه کې څه کوي؟ هغه په ځواب کې وویل: زه مور لرم چې هغه د فلج په مرض اخته ده او د حرکت کولو توان نلری زه ورځم د هغې ډوډۍ خوراک او څښاک ورته برابر وم او په خوله کې یې ورکوم او ورسره خبرې او مجلس کوم چې حوصله اوزړه یې تنګ

نشي. حضرت موسی(ع) متوجه شو چې د دې قصاب ښه والی او اوچت منزلت الله تعالی سره د دی کار په وجه دی چې د خپلې زړې او مریضې مور سره ښه کوي د دې په خاطر خدای(ج) ده ته عالي او لوړ مقام ورکړیدی او هغه ته یې جنت ور په برخه کړیدی کله چې حضرت موسی(ع) پوه شو نو د هغه سره یې خدای پاماني او مخه ښه و کړه.

١. ولی هغه قصاب د خدای د پیغمبر سره په جنت کې ملګری شو؟
٢. تاسو خپل مور او پلار سره څنګه رویه کوئ؟
٣. که یو ځل مور او پلار خفه کړئ بیا د هغوی د خوشحالو لپاره څه کوئ؟

- آیا زده کونکي د مور او پلار په احترام پوهیدلي دي؟
- آیا زده کونکي د مور او پلار د احترام په اهمیت پوه شویدی؟

یو ویشتم لوست:

د ښوونکي حقونه

هدف

د معلم د حقوقو د پیژندنې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا تاسو پوهیږئ چې ستاسو ښوونکي پر تاسو څه حقوق لري؟
- ولې ښوونکی په خپلو زده کونکو حق لري؟

ښوونکی موږ ته علم او پوهه راښیي، ښوونکی موږ ته عقاید او د اسلام د دین احکام او اخلاق راښیي. ښوونکی موږ ته ډول ډول علوم را زده کوي. ښوونکی موږ ته د ژوندانه سمې لارې ښيي. نو د دې لپاره ښوونکی ز موږ په تعلیم او تربیه او ښه والي کې ډیر مهم رول لري. د همدې کبله ده چې د اسلام پیغمبر صلی الله علیه وآله وسلم فرمایلي دي (علماء د نبیانو وارثان دي) ځکه چې نبیانو هم خلک، ښې ، نیکۍ او د هدایت لارې ته چې د خدای(ج) لار ده را بلل او دعوت یې ورته کاوه او هغوی یې د دنیا او آخرت په ښیګڼو او نیکمرغیو پوهول. موږ هم د خپل ښونکو سره مینه لرو او کوشش کوو چې د هغوی د درس ورکولو احترام ولرو درناوی یې وکړو او هغه ښه استقبال کړو. موږ د ښوونکي نصیحتونه او پندونه هیڅکله نه هیروو او خپل درسونه په ډیر ښه دقت او شوق سره لولو ترڅو پورې چې د ښوونکي کوښښ او زحمت بې ځایه او ضایع نشي. موږ کله چې ښوونکی خبرې کوي

خبرې نه کوو. کله چې د هغه خبرې خلاصې شي نو بيا وروسته پوښتنې کوو.
موږ هر وخت د خپل ښوونکي سره مجلس او خبرې کوو او کوښښ کوو چې د بدو او بې ادبه خبرو څخه ځان وژغوروو.

هڅوني

۱. خپل نظر د ښوونکي د حقونو په هکله په پنځو کرښو کې ولیکئ.
۲. د مور او پلار او یاد مسجد د امام څخه پوښتنه وکړئ چې ښوونکی په خپلو زده کوونکو څه حق لري او هغه نتیجه بیا په خپلو کتابچو کې ولیکئ؟

ارزونه

- آیا زده کونکی د درس په مطلب او مرام پوه شویدی.
- آیا هغوی کولاي شي چې دا واضحه کړي چې د ښوونکي کار او دنده د پیغمبرانو له کار سره څه مشابهت او ورته والی لري.

د ګاونډی حقونه

هدف

د ګاونډي د حقونو سره د شاګردانو اشنائي

پوښتني

- ایا د ګاونډي حقونه پیژنی؟
- ستاسو په فکر څنګه کولی شو چي د ګاونډي حقونه مراعت کړو؟

زموږ ګاونډی یو سړی دی چي کورئی زموږ د کور خوا کي دی. د اسلام مقدس دین د ګاونډی لپاره زیات حقونه ورکړی دی. حضرت محمد(ص) به ډیره سپاریښتنه کوله چي باید د ګاونډی حقونه مراعات او وساتل شي. ځیني حقونه د ګاونډی دا دی:

- که چیرته هغه قرض وغواړی باید وریې کړو
- د هغه عیب پټ کړو او بل چاته و نه وایو
- کله چي مریض شي پوښتنه کي وکړو
- د غم او خفګان په وخت کي هغه سره غم شریکي وکړو او هغه ته تسلی ورکړو
- د هغه د خوشحالی په وخت کي هغه سره خوشحالی وکړو او مبارکی ورکړو
- کله چي چیرته سفر وکړی او مسافر شي د خپل توان په اندازه د هغه د مال اولاد ساتنه وکړو
- هغه ته د هر رنګه ضرر او تاوان رسیدو څخه ډډه وکړو

هڅونې

۱. د جومات د امام او د کونۍ د غټو او لويانو څخه د ګاونډي نور حقونه ياد کړو او هغه په خپلو کتابچو کې او ليکو او بيا يې خپل ټولګی کې ولولو

۲. خپل نظر د ګاونډي په هکله په پنځو کرښو کې اوليکي؟

ارزونه

- آيا زده کوونکو د ګاونډي حقونه پيژندلي دي؟
- آيا هغوی کلوي شي چې د مثال په توګه په خپل ژوند او چاپيريال کې د ګاونډي حقونه بيان کړي؟

د لویانو او مشرانو د احترام ساتل

هدف

د لویانو احترام ساتل او هغو سره ښه سلوک کول.

پوښتنې

- ایا د لویانو احترام ضروري دي؟
- څنګه د لویانو احترام وکړو؟

احمد په دویم ټولګي کې درس وایي هغه یوه ورځ په ملي بس موټر کې سور شو چې ښوونځي ته ولاړ شي. هغه یوه خالي چوکۍ (سیټ) پیدا کړ او کښیناست.

هغه خوشحال و چې خالي سترګې یې په رضا ولګیدې چې لږ وړاندې هغه هم په چوکۍ ناست دی. احمد له ځان سره وویل: ډیره ښه ده چې رضا هم په چوکۍ ناست دی. ځکه چې هغه پرون ورځ د لوبو په وخت په ځمکه ولویده او پښه یې خوږ شوه او دردیې کاوه. د موټر په بل تم ځای کې یې بوډا سړی ولیده چې موټر ته پورته شو او کله چې احمد ولیدل چې خالي چوکی په موټر کې نشته، زړه یې پرې وسوځیده خوده بیا هم خپل ځای ورته ورنکړ.

په همدې وخت کې رضا پورته شو او دهغه بوډا سړي څخه یې وغوښتنل چې دده په ځای کښیني ځکه چې د لویانو احترام په موږ لازم دی. بوډا او مشر سړي شکریه ادا کړه او کښیناست. احمد ددې لپاره چې هغه مشر

سړی ته يې ځای نه و ورکړی ډير خجالت او پښيمانه و او بيا هغه وخت چې رضايې وليد چې په زخمي پښه د خپل ځای څخه پورته شو او خپل ځای يې دغه مشر سړي ته پريښود ډير خجالته شو.

۱. ولی رضا چې پښه يې زخمی وه او درديې کاوه خپل ځای مشر او بوډا سړي ته ورکړ؟

۲. که چيرته تاسو د رضا په ځای وای څه به موکړای وای؟

۳. خپلو ټولګيوالو سره خبرې وکړئ چې ولې په موږ دلويانو خلکو احترام لازم دی؟

آيا زده کوونکی ويلی شي چې احمد ښه کار وکړ او که رضا؟

که چيرته شاګردان د مشرانو د احترام په معنی او مفهوم پوه شوی وي څو مثالونه دې ذکر کړې؟

رښتیا ویل

هدف

د رښتیاویلو اهمیت او منزلت سره اشناکیدل

پوښتنې

- **رښتیا ویل او صداقت زموږ په ژوند کې څه اهمیت لري؟**
- **که چیرته سړی څو ورځې رښتیا و نه وایي خلک به له هغه سره څنګه معامله وکړي؟**

موږ مسلمانان یو او الله تعالی موږ ته لارښونه کړې ده چې رښتیا ووایو، رښتیا ویل د پیغمبرانو صفت دی او دروغ ویل ډیر بد کار دی.

رښتیاویونکی انسان هر څوك خوښوي او په هغه اعتماد او اعتبار کوي او د هغه په خبرو اعتبار او باور کوي. لیکن د دروغجنو خلکو په ویناوو څوك اعتبار او باور نکوی او هیڅوك دروغجن سړی نه خوښوي او د هغه په خبرو باور او اعتبار نکوی.

که دروغجن سړی رښتیا هم وایي خلك باور او اعتماد پرې نکوي.

د یوه شپانه قیصه په ښه دقت سره لولو او د هغه څخه پند او عبرت اخلو.

یوه هلك په یو کلی کې شپني کوله. یو ورځ هغه یوازې غره ته ختلی و، فکر او سوچ یې وکړو چې څه وکړي؟ تر څو خپل وخت تیرکړي او ځان مصروف وساتي. اخریې دا فکر او سوچ وکړ چې ناری او سوری ووهي چې لیوه دده په رمه (پسونو) حمله کړی ده چې څو کسان راشي او دی له یو ازیتوب او تنهایي

څخه خلاص شي. شپانه نارې او سورې په لوړ آواز شروع کړی چې (لیوه دی لیوه دی) تر هغه پورې يې دا نارې وهلې چې ډیر خلك خبر شول او ده ته په منډه ورغله چې مرسته او کمك ورسره وکړي. لیکن کله چې خلکو ولیدل چې لیوه نشته او کراره کراري ده او رمه څريږي شپانه ته يې سزاور کړه چې ولې دې دروغ ويلي وو؟

وروسته له څو روځو بیا دا کار تکرار کړ. لیکن هغه خپل باور او اعتبار د لاسه ورکړی و او خلکو دده په خبرو باور نه کاوه. یوه ورځ وه چې په رښتیا سره لیوه په رمه حمله وکړه او شپانه نارې او چیغې شروع کړې خلکو راشئ کمك راسره وکړئ لیکن خلك هغه ته ور نه غله او فکرېې کاوه چې شپون دروغ وايي د لکه په شان، همغه و چې لیوه ډیره پسونه څیري کړل او وې خول خو هیڅوك د شپانه مرستې ته ورنه غله.

اوس ستاسو په نظر او فکر ولې خلك د شپانه مرستې ته ورنه غله؟

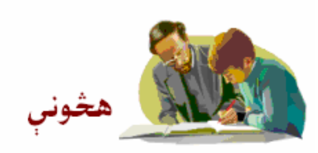

۱. د رښتیاویلو اهمیت په دوو کرښو کې ولیکئ؟

۲. پورتنۍ قیصه په پنځو کرښو کې لنډه کړئ؟

۳. خپل نظر او فکر د دې قیصې په هکله بیان کړئ؟

آیا شاګردانو د رښتیاویلو او صداقت اهمیت پېژندلی دی؟

آیا شاګردان کولی شي چې د خپل ژوند او چاپېریال څو مثالونه د رښتیاویلو په اړه ووایي.

پنځه ویشتم لوست

د صحت ارزښت

هدف

د صحت مندی اهمیت سره اشنا کیدل

پوښتني

- **تاسو خپلې سلامتۍ او صحت ته څومره اهمیت ورکوئ؟**
- **تاسو څرنګه د خپلې سلامتۍ او صحت ساتنه کوئ؟**

صحت او سلامتي یو د الله تعالی د لویو نعمتونو څخه دی. ډیر خلك تر هغه پورې چې خپل صحت او سلامتي ئي له لاسه نه وی ورکړې د صحت په قدرنه پوهیږي. هغه وخت انسان د صحت او سلامتۍ په قدر او اهمیت پوهیږي چې کله ناروغ شي د مثال په توګه کله چې زموږ په غاښ درد شي نو متوجې کیږو چې زموږ د غاښ سلامتۍ څومره اهمیت او قدر درلود او موږ ور څخه غافله او ناخبره وو. نو د دې لپاره باید چې موږ ډیر کوشش او زیار و باسو تر څو خپل صحت او سلامتي وساتو. موږ څرنګه کولی شو چې خپل صحت او سلامتي وساتو؟ موږ باید کوښښ وکړو چې خپل ځان او خپل چاپیریال پاك وساتو. ځیني کارونه چې هغه باید وکړو دا دی. لږ تر لږه د ورځې دوه ځله باید خپل غاښونه په مسواك او یا د غاښو په کریم پریمینځو. لږ تر لږه باید خپل ځان په هفته کې درې ځله په ګرمو اوبو او صابون سره پریمینځو.

- میوې او ترکاري باید مخکې له خوړلو څخه ښه پریمینځو

- د کور چټلي او ګندګي باید په کوڅه اولارکې وا نه چوو او خپل چاپیریال پاك وساتو.

۱. د سلامتي او صحت اهمیت په پنځو کرښو کی ولیکئ؟

۲. د یو چا د صحت ساتلو لپاره باید څه وکړو بیان یې کړئ؟

۳. تاسو که کوم داسې کار چې په درس کې وویل شو کړی وي په کتابچه کې یې اولیکئ؟

آیا زده کوونکي د صحت او سلامتی په اهمیت پوه شوي دي؟

هغوی څو مره د یو کس د سلامتۍ په ساتنه کې کوشش کوي؟

سوله او امنیت

هدف

د سولې او امنیت د اهمیت سره اشنا کیدل.

پوښتنې

- ایا تاسو د سولې معنی پیژنئ؟
- تاسو څومره د سولې سره علاقه لرئ؟

خدای جل جلاله انسان ته عقل ورکړی چې د ښو، او بدو کارونو فرق او تمیز وکړي او د خپل ژوند لپاره ښه، سم او مناسب شرایط برابر کړي. انسان باید کوشش وکړي چې خپله ټولنه آرامه وساتي او خپل ژوند د هر راز جنګ او جدل څخه وژغوري. د اسلام پاك دین هم سولې او امنیت ته ډیره توجه کړې ده چې مسلمانان باید یو تر بله سره مینه او محبت ولري، له ټولو سره په پراخه تندہ او ښه ژبه خبرې وکړي د دې لپاره باید کوشش وکړو چې:

- ښه سلوك اختیار کړو
- د جنګ جګړې او شخړو څخه ځان وساتو
- هیچا ته کنځلې او بدې خبرې او نکړو
- په بدو عبارتونو له چا سره خبرې و نکړو
- له هیچا سره په تروه تندہ او غوسه خبرې و نه کړو
- د هیچا غیبت باید و نکړو
- په هیچا پسې تور او تهمت و نه وایو
- د هیچا سپکاوی باید و نکړو

هڅوني

۱. په پنځه کسیزه ډلو تقسیم شئ او څلور شیان پیدا کړئ چې د هغو په کولو سره خپله ټولنه آرامه وساتي؟

۲. ووایاست چې تاسو باید څه وکړئ چې له چاسره جنګ او جګړه او نکړی

ارزونه

آیا زده کوونکو د سولې او امنیت اهمیت او ضرورت پیژندلی دی؟

آیا هغوی کولی شي چې د خپل ژوندانه او چاپیریال څو مثالونه د سولې د اهمیت لپاره راوړي؟

درسي كتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري.
په بازار كې يې اخيستنه او خرڅونه په كلكه منع
ده. له سرغړوونكو سره قانوني چلند كيږي.

كمپوز او ډيزاين: محمد علي نظري او حميد الله غفاري

د كتاب د استهلاک دوره (۳) كاله.